

JONÁS

en Huasteco de Veracruz

JONÁS

Huasteco de Veracruz

LAS SAGRADAS ESCRITURAS PARA TODOS

LA LIGA BÍBLICA, A.C.
México, D.F.

Las ilustraciones son propiedad de ©David C. Cook
Publishing Co., 1978, usadas con permiso.

©La Liga Bíblica, A.C. 2001

Primera edición
Jonás
Huasteco de Veracruz
01-206 México, D.F. 5C

JONÁS

Na Jonás in le'na' kin chink'ontsi na Dios

1 ¹ Káwin an Ok'óxláb ani in utsa' enché' na Jonás xu chakámláb k'al na Amitai:

² —Ki k'ale ban pulek bitsow xin bij Nínibe, ani ka utsa' an atiklábtsik xi taja', ke ne'ech ku k'ibdha'tsik abal yanenekich t'ajat nin walabtsik ani in bajúmalich asta teché' xon tin k'wajat.

³ Por na Jonás k'ale ban bitsow xin bij Jope abal in le'na' kin chink'ontsi na Dios; taja' Jope, in ela' jun i tan xi ne'chich Tarsis. In jalbiy xat'wa' ti ne'ech ka júná ani balin ban tan abal ka k'ale Tarsis k'al jajá'tsik. Anchan' tin t'aja' abal in chalpay ke ówich ani yabich ne'ech ka chu'tat k'al an Ok'óxláb. ⁴ Por an Ok'óxláb in t'aja' ka wa'un jun i chapik ik' ban pujal, ani ch'akay jun i pulek ik'ladh áb, chapik t'ajat, ke asta in chalpaytsik ke ne'ech ka pok'tsin an ti tan xonti balidhtsik. ⁵ Ani xu t'ojnaltsik taja' ban tan u jik'élichtsik, ani juntsik ti éb in tawnálsik nin diosil. In pet'na'tsik ban ja' ejtal an kitálábtsik xi ta' tin tsi'dhál ban tan, abal kin ik'owmédha' an tan. Por na Jonás pa'inek asta más alk'idh ban tan, ani taja' ti waykakanék. ⁶ An inik xu ok'lek ba jachan' an tan, utey xonti k'wajat na Jonás ani in utsa' enché':

Xu ok'lek ban tan u t'ilom k'al na Jonás

—¿Jant'éy a t'ajál tachan', wayma'? Ki ch'akay, ani ka tawna' na Diosil; yab telab max Jajá' tu kó'ontsi ti yajnantsixtaláb ani yab ku chemech.

⁷ Ani útsáxin jajá'k'itsik enché':

—Jala', wana ku ubát'in abal ki chu'u k'al xita' tin walab ti exom i tamwal jeché' an telomtaláb.

Ubát'intsik tám ani in chu'utsik abal k'al tin walab na Jonás ti exom in tamwal jachan' an telomtaláb. ⁸ Utsan tám enché' k'al jajá'tsik:

—Ti ku utsa' xant'ók'i ti exom i tamwal jeché' an telomtaláb. ¿Jant'om t'ojláb a t'ajál ani jón' ta tál? ¿Jan tin bij na chabálil ani jan tin bij na bitsówil?

⁹ Na Jonás tók'on enché':

—Naná' in ebreo, ani u jik'nál an Ok'óxláb. Jeché' an Ok'óxláb ja'ich na Dios xi k'wajat walk'i', xin t'ajámal an chabál ani an pujal.

¹⁰ Jachan' an iniktsik jik'eytsik t'ajat, ani in ulutsik enché':

—¿Jant'ók'i ta t'ajámal jeché'?

In ulutsik anchan' kom in cho'óbnámálich ke na Jonás xe'ech in chink'ontsal an Ok'óxláb, k'al tin kwenta xowa' t'iltsintsik k'al na Jonás.

¹¹ Kom an ja' más chapikich tu múlák' ani in óntsal más, utsan enché' na Jonás:

—¿Jant'éy alwa' ki t'aja' k'al tatá' abal ka kublan ti múlák' an ja'? ¹² Tók'oyattsik enché' k'al na Jonás:

—Tikin pet'na'tsik ban pujal ani an ja' ne'ech ka kublan ti múlák'; pos u cho'ób ke k'al

naná' tu walab ti exom a wat'nálsik jeché' an pulek ik'ladh áb.

¹³ Ani jachan' an iniktsik in t'aja' i chápláb abal kin witsba' an tan bin wál an ja'; por yab in ejtotsik, kom an ja' más chapikich t'ajat tu múlák'. ¹⁴ In tawna'tsik tám chapik an Ok'óxláb ani in utsa' enché':

—Ok'óxláb, i konyal abal yab tiku k'ibdha' k'al tin kwentak'i nin walab jeché' an inik, nibal tiku walbindha' k'al nin chemtal; abal Tatá', a t'ajámal xan ta le'námal.

¹⁵ Pet'ná tám na Jonás ban pujal, ani an ja' kublan ti múlák'. ¹⁶ Jachan' an iniktsik in jik'na'tsik t'ajat an Ok'óxláb, in k'wajbantsitsik ti pikbantsixtaláb ani in utsa'tsik abal ne'ech kin bela'.

¹⁷ Por an Ok'óxláb tá'ich tin t'ojoyámal jun i yejche' to'ol abal ka k'ut'wat k'ál na Jonás; ani

Na Jonás u pet'náb ban pujal

k'wajay na Jonás alk'idh bin tsukul an to'ol, óx a k'ítsá ani óx i akal.

Xowa' na Jonás in utsa' na Dios k'al i óláb

2 ¹ Ólan tám na Jonás tamti k'wajat alk'idh bin tsukul an to'ol ² ani in utsa' enché' an Ok'óxláb nin Diosil:

U tawna' an Ok'óxláb tam tin k'wajat
ban yajtsiktaláb, ani Jajá' tin ach'a'.

Asta bin tak'ixtal an chemlá tin chapik
tawnaxin, ani Tatá' Ok'óxláb, tin
axtsi an tu káwintal.

³ Tin pet'na' junax ch'ejel ban pujal asta
xonti más owtsik an ja', ani in
wiliyat k'al an ja' xu ádhil.

Ejtal an pakdha' múlák' ja' tin wat'na'.

⁴ U ulu tám enché': Tin pojkámalich,
yabich a lé' tikin chu'u, por bélk'i
ne'ech ku chu'u an pulek t'okat atá
xon ta k'ak'náb.

⁵ An ja' tin wiliy putál, k'unat tu chu'u
an chemlá ani maliyat nu ók' k'al an
alja' ch'ojólsik.

⁶ In balk'in asta xonti más owtsik an ja',
xon tu tujél an pakdha' ch'éntsik; u
chalpay abal in t'ajtalich tin jolyat;
por Tatá' Ok'óxláb, xi naná' tu
Diosil, tin káldhantsi an tu ejattal
ban jólimtaláb.

⁷ Tam tu ach'a' abal nu ejattal u

ok'pinalich t'ajat, tu chalpay
Ok'óxláb, ani nu ólábil ulich asta ba
na t'okat atájlil xon ta k'ak'náb xonti
Tatá' i k'wajat.

⁸ Xita' in wéwnáltsik xowa' yab xata' in
jalbíl nibal xata' in éy, in jilálightsik
na yajnantsixtalábil.

⁹ Por naná' ne'ech tu ajtintsi ani ne'ech
tu k'wajbantsi ti pikbantsixtaláb;
ne'ech ku t'aja' xowa' tu utsámal.

An lo'eltaláb, ban Ok'óxláb ti tál.

¹⁰ An Ok'óxláb in aba' tám an to'ol kin xa'a'
na Jonás bin wál an ja'.

An atiklábtsik xu k'wajíl Nínibe
in jila'tsik ti walablom

3 ¹ Tawná juní tin chabtal na Jonás k'al an
Ok'óxláb, ani utsan enché':

² —Ki k'ale ban pulek bitsow xin bij Nínibe,
ani ka t'íla' taja' xowa' Naná' ne'ech tu utsa'.

³ K'ale tám Nínibe na Jonás jelt xanti utsan
k'al an Ok'óxláb. Jeché' an bitsow xi Nínibe
púlek t'ajat, yejat óx a k'ítsá i belách abal ka
lonyat. ⁴ In tujúch tám na Jonás ka ochich ban
bitsow, beley jun a k'ítsá, ani lejat ne'ech u
belal, in ulal enché':

—Té' chab inik a k'ítsá, an atiklábtsik xu
k'wajíl teché' Nínibe ne'ech ka k'ibdhá.

U usnal an atiklábtsik ke ne'ech ka k'ibdhá

⁵ An atiklábtsik xu k'wajíl Nínibe in beltsitsik na Dios, in ulutsik abal ka t'ajan i k'ílnich ani xeketlintsik k'al i kodhow k'udhk'um, xi pakdha'tsik asta xi ts'itsik. In t'aja'tsik anchan', abal kin xalk'a' ke in jilálichtsik an ti walablom. ⁶ Tamti an pulek tak'ix xi Nínibe in ach'a' jeché', ch'akay ban k'wajtaláb xonti buxúl, in k'ot'iy nin k'udhk'úmil, bolin k'al i kodhow k'udhk'um ani buxkan ba k'wixix. ⁷ An pulek tak'ix junax

k'al nin tolmiwálsik, in abna' tám ka t'ílan
 jeché' putál Nínibe:

—I atiklábtsik ani i ko'nélsik, i bakatsik ani
 i borregotsik, yab kin k'aputsik ni jun xata', yab
 ka k'apundhátsik, nibal kin uch'a'tsik i ja';
⁸ tokot ka bolintsik k'al i kodhow k'udhk'um an
 atiklábtsik ani an ko'nélsik. An atiklábtsik kin
 chapik tawna'tsik na Dios, kin jila'ich an ti
 walablomtsik ani yabich más kin t'aja'tsik xowa'
 yab alwa'. ⁹ Yab telab max na Dios ka
 kuxkulách, ani yabich más ka chakuy abal yab ti
 ku k'íbdha'.

¹⁰ Tamti na Dios in chu'u xowa' in t'aja'tsik
 ani in jila' an ti walablomtsik, yabich tám in
 t'ajtsi xowa' in chalpayámal ke ne'ech kin
 t'ajtsitsikwi'ik.

Chakuy na Jonás

4 ¹ Por na Jonás yab t'ajat in kulbetna' xowa'
 támun ani chakuy. ² Ólan ani in utsa'
 enché' na Dios:

—Ok'óxláb, ¿yabxe' ja'ich jeché' xowa' naná'
 u ulu tamti bél in k'wajat ba nu chabáilil?
 Jaxtám tin ájlách jik'at abal Tarsis; pos naná' u
 cho'óbich ke Tatá' ja'ich jun i Dios xi yajnantsix
 ani i k'anidhax, yab jik'at i chakúlmél, i
 yajnantsix t'ajat ani yab a t'ajál xowa' xi yab
 alwa'. ³ Ok'óxláb, pos xo' tu kontsal abal tikin
 chemdha'; pos más alwa' abal naná' kin
 chemech ké kin k'wajay ejat.

Na Jonás buxúl bin ál an chalam

⁴ Por tók'oyat enché' k'al an Ok'óxláb:

—¿A chalpayalxe' ke alwa' abal i chakúl t'ajat?

⁵ Kale tám na Jonás ba jachan' an bitsow, ani k'ale ti koyol tin ejtsím kalel k'ítsá. Taja', in t'aja' jun i padhel k'al in k'we'éltsik i te', ani buxkan taja' ti chalám, asta kin chu'u xant'éy ka támun ba jachan' an bitsow. ⁶ Na Dios an Ok'óxláb, in ixk'andha' tám jun akanlek i k'alam xi nuk'ey tin éb xonti k'wajat na Jonás abal ka chalmiyat k'ál ani kin ach'a' más k'ijidh; ani na Jonás kulbé t'ajat k'al tin kwenta jeché' in akan

an k'alam. ⁷ Por tamti jun tsudhelom, tamti exomich ti tsudhél, na Dios in aba' jun i dhúm abal kin k'aptsi tin akan jachan' an k'alam ani wayey nin akan an k'alam. ⁸ Ani tamti kaléx na k'ítsá, na Dios in t'aja' ka wa'un jun i chapik k'ák' ik' xi tál tin ejtsím kalel k'ítsá. Na Jonás in ach'a' jelti max u tsiktsinalich t'ajat tin ók' k'al an k'ak'al ani in ach'ál jelti max u putélich t'ajat. Kom in lé'akich max ka chemech, in ulal enché':

—Más alwa' abal naná' kin chemech ké kin k'wajay ejat.

⁹ Por utsan enché' na Jonás k'al na Dios:

—¿Wat'atsich t'ajat ta chakúl k'al tin kwéntak'i in akan an k'alam?

Ani jajá' tók'on enché':

—Wat'ats t'ajat ke asta u lé'akich max kin chemech.

¹⁰ Utsan tám enché' k'al an Ok'óxláb:

—A t'e'pintsi t'ajat nin akan an k'alam, ani yab tatá' a t'ayámal nibal tatá' a pubedhámal; xi ixk'an ani pubey jun i akal, ani tin chábláb an akal chemech. ¹¹ ¿Yabxe' alwa' ku kó'ontsi ti yajnantsixtaláb an atiklábtsik xu k'wajíl Nínibe, an yejche' bitsow xon tu k'wajíl wat'ats akak inik mil atiklábtsik xi yab in wit'álsik kin exla' xowa' já' nin eját k'ubak ani nin k'watab, ani yán i ko'nélsik?

